

Alert prawny dotyczący tzw. tarczy antykryzysowej – w zakresie zamówień publicznych

- **Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 299).**
- Projekt umożliwia stronom umów (zamawiającym, wykonawcom, podwykonawcom) na ich zmianę stosownie do okoliczności związanych z COVID-19. Rada Ministrów zaproponowała także ograniczenie możliwości zrywania umów ze względu na wskazane okoliczności oraz zachęty do niedochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania umów w związku z aktualną sytuacją.
  - Do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych („PZP”), jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego (art. 6 ust. 1).
  - Przepisów PZP nie stosuje się do zamówień udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, związanych z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie przepisów odrębnych oraz związanych z realizacją programów rządowych lub innych programów realizowanych ze środków publicznych, które dotyczą instrumentów wsparcia niezbędnych do przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym wystąpienia COVID-19 (art. 6 ust. 2).
  - Strony umowy w sprawie zamówień publicznych wzajemnie się informują o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie umowy. Wpływ może być potwierdzony poprzez załączenie oświadczeń lub dokumentów, które mogą dotyczyć:
    1. nieobecności pracowników lub osób świadczących pracę za wynagrodzeniem, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia,
    2. decyzji GIS lub Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, które nakładają na Wykonawcę obowiązek podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w zw. z przeciwdziałaniem COVID-19,
    3. poleceń wydanych przez wojewodów lub decyzji Premiera zw. z przeciwdziałaniem COVID-19,
    4. wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych,
    5. ww. okoliczności (pkt 1-4), jeśli dotyczą podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy (art. 15r ust. 1).

W tym zakresie każda ze stron umowy może żądać przedstawienia dodatkowych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy (art. 15r ust. 2).

- Strona umowy podstawie otrzymanych oświadczeń lub dokumentów, o których mowa powyżej, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania, przekazuje drugiej stronie swoje stanowisko, wraz z uzasadnieniem, odnośnie do wpływu okoliczności na należyte jej wykonanie. Jeżeli strona umowy otrzymała kolejne oświadczenia lub dokumenty, termin liczony jest od dnia ich otrzymania (art. 15r ust. 3).

- Zamawiający jeśli stwierdzi, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, może po uzgodnieniu z wykonawcą dokonać zmian umowy (w trybie art. 144 ust. 1 pkt 3 PZP), w tym: terminu wykonania umowy lub jej części, czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części, zmianę sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych, zmianę zakresu świadczenia Wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia – o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy (art. 15r ust. 4).
- Jeżeli umowa w sprawie zamówienia publicznego zawiera postanowienia korzystniej kształtujące sytuację wykonawcy, niż opisane powyżej, do zmiany umowy stosuje się te postanowienia. Zastrzega się jednak, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19 nie mogą stanowić samodzielnej podstawy do wykonania umownego prawa odstąpienia od umowy (art. 15r ust. 5).
- Jeżeli umowa w sprawie zamówienia publicznego zawiera postanowienia dotyczące kar umownych lub odszkodowań z tytułu odpowiedzialności za jej niewykonanie lub nienależyte wykonanie z powodu oznaczonych okoliczności, strona umowy w stanowisku (art. 15r ust. 3) przedstawia wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte jej wykonanie oraz wpływ zmiany umowy, na zasadność ustalenia i dochodzenia tych kar lub odszkodowań, lub ich wysokość (art. 15r ust. 6).
- Wykonawca i podwykonawca, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie łączącej ich umowy, która jest związana z wykonaniem zamówienia publicznego lub jego części, uzgadniają odpowiednią zmianę tej umowy, w szczególności mogą zmienić termin wykonania umowy lub jej części, czasowo zawiesić wykonywanie umowy lub jej części, zmienić sposób wykonywania umowy lub zmienić zakres wzajemnych świadczeń (art. 15r ust. 7). Dotyczy to również umowy zawartej między podwykonawcą a dalszym podwykonawcą.
- W przypadku dokonania zmiany umowy o zamówienie publiczne, jeżeli zmiana ta obejmuje część zamówienia powierzoną do wykonania podwykonawcy, wykonawca i podwykonawca uzgadniają odpowiednią zmianę łączącej ich umowy, w sposób zapewniający, że warunki wykonania tej umowy przez podwykonawcę nie będą mniej korzystne niż warunki wykonania umowy o zamówienie publiczne, zmienionej zgodnie z opisywanym trybem przez wykonawcę (art. 15r ust. 8). Dotyczy to również umowy zawartej między podwykonawcą a dalszym podwykonawcą.
- Z zakresu naruszenie dyscypliny finansów publicznych wyłącza się:
  1. nieustalenie lub niedochodzenie od strony umowy o zamówienie publiczne należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19
  2. zmianę umowy w sprawie zamówienia publicznego zgodnie z art. 15r ust. 4. (art. 15s).
- Wyłącza się odpowiedzialność wynikającą z Kodeksu spółek handlowych (art. 293 § 1 oraz art. 483 § 1) oraz odpowiedzialność karną wynikającą z oraz osób nie ustalających lub nie dochodzących od strony umowy na zamówienie publiczne należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 lub zmianę umowy zgodnie z art. 15r ust. 4. (art. 15t i 15u).
- Wstrzymanie i zawieszenie biegu terminów procesowych i sądowych w okresie zagrożenia epidemicznego. Nie dotyczy to jednak kontroli i postępowań dotyczących kontroli uprzedniej zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (dział V rozdział 3 oddział 3 PZP) oraz odwołań (dział VI rozdział 2 PZP). Prezes Urzędu Zamówień Publicznych lub Prezes Krajowej

Izby Odwoławczej mogą określić, w drodze zarządzenia szczegółowe warunki organizacji pracy Krajowej Izby Odwoławczej związane z zapewnieniem prawidłowego toku jej urzędowania oraz stosowane środki zapewniające bezpieczeństwo, mając na względzie konieczność podejmowania działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (art. 15zsz).

- Przepisów PZP nie stosuje się do zamówień na usługi lub dostawy udzielane przez ZUS w związku z realizacją zadań związanych:
  1. z ustalaniem prawa lub wypłatą świadczenia postojowego (art. 15zza)
  2. ze zwolnieniem z tytułu nieopłaconych składek (art. 31zv).
- Link: <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=299>
- **Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (druk sejmowy 301).**
  - Do zamówień polegających na utworzeniu na obszarze województwa nowego podmiotu leczniczego, nowych jednostek lub komórek organizacyjnych zakładu leczniczego podmiotu leczniczego lub innej inwestycji dotyczącej wykonywania działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych nie stosuje się warunku uzyskania opinii o celowości takiej inwestycji.
  - Dotyczy to przypadków zamówień niezbędnych do przeciwdziałania COVID-19, jak również zamówień udzielanych w związku z zapobieganiem lub zwalczaniem epidemii na obszarze, na którym ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii (do których już aktualnie nie stosuje się przepisów PZP).
- Link: <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?documentId=985BF1E49CA2D51AC12585370038D2A6>